

163 . Sicrita | Comuna: Râfov | Județ: Prahova | Punct: La Pădure (Autostrada București - Ploiești) | Anul: 2009

Anul: 2009

Cod RAN: 135119.01

Perioade: Preistorie, Evul Mediu

Epoci: Hallstatt, Epoca migrațiilor, Epoca medievală timpurie, Epoca medievală timpurie, Evul Mediu

Tipuri sit: descoperire izolată

Categorii sit: Civil, Domestic

Autori: Radian-Romus Andreescu, Alin Anton, Bogdan Ciupercă, Alin Frînculeasa, Dan Lichiardopol, Nicolae Șerban

Instituții: Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova, Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova, Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova, Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova, Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova

Raport

Situl arheologic de la Sicrita se află situat pe teritoriul comunei Râfov, jud. Prahova, la aproximativ 200 m NE de sat, pe terasa stângă a fostului curs al râului Teleajen, pe partea dreaptă a drumului județean dintre comunele Râfov și Dumbrava. În această zonă râul Teleajen și-a schimbat frecvent cursul, având o albie puternic meandrată. Această realitate geomorfologică a influențat în decursul timpului comportamentul comunităților umane care au locuit în acest perimetru.

Cercetările arheologice întreprinse aici au fost prilejuite de lucrările de construcție a autostrăzii București-Brașov. Situl intersectează firul autostrăzii între km. 44+400 și 44+700. Situl arheologic de la Sicrita nu a fost observat în timpul cercetărilor de teren efectuate în anul 2002 pentru studiul de impact al construirii autostrăzii București-Ploiești, deoarece zona era înierbată, fiind utilizată ca izlaz comunal. În primăvara anului 2009 în timpul supravegherii lucrărilor de decapare realizate pentru construcția autostrăzii au fost descoperite fragmente ceramice care indicau prezența unor vestigii databile în intervalul secolelor III-IV p.Chr. De aceea s-a impus derularea unor cercetări arheologice cu caracter preventiv care să permită obținerea unor informații cât mai complete despre acest nivel de locuire.

În urma acestor descoperiri s-a stabilit de comun acord cu constructorul oprirea temporară a lucrărilor pe acel tronson de autostradă pentru a putea fi făcută o evaluare corectă a situației arheologice. Pentru delimitarea cât mai exactă a limitelor zonei afectate de construcția autostrăzii s-au practicat 12 secțiuni mecanizate dispuse pe marginile și centrul suprafeței decapate, având lungimi aproximative de 50 m și lățimi de 0,50 m - 0,80 m.

În abordarea cercetărilor arheologice a trebuit să se țină cont de modalitatea de lucru a constructorului, care în această zonă a depozitat pământul rezultat din decapare din loc în loc pe mijlocul traiectului autostrăzii (și nu pe margini așa cum se întâmplase în anii 2007 și 2008). În etapa de pregătire a cercetării arheologice a fost realizată ridicarea topografică în sistem Stereo 70 a perimetrului. Peste această ridicare topografică a fost suprapus planul de săpătură arheologică. Ridicarea topo este la rândul ei completată de o imagine aeriană ortofoto.

Obiectivul final al cercetării arheologice preventive de la Sicrita este acela de a cerceta exhaustiv situl în vederea descărcării de sarcină arheologică a terenului aflat pe traiectul autostrăzii București - Brașov. Suprafața propusă spre a fi cercetată este de aproximativ 9.000 m². Trebuie menționat faptul că situl de la Sicrita ocupă o suprafață mult mai mare decât cea afectată de lucrările de construcție a autostrăzii; ocupând practic cea mai mare parte a terasei fostei albie a Teleajenului care în această zonă are forma unei „peninsule”.

Situl a fost împărțit în patru sectoare, datorită modului ales de către constructor de a depozita temporar

pământul rezultat în urma decapării stratului vegetal. Sectoarele au fost denumite (de la N la S) astfel: Sector A, Sector B, Sector C și Sector D; fiecare având o lungime de aproximativ 60 m și o lățime de 50 m. Spațiile ocupate de grămezile de pământ, aflate între cele patru sectoare, au fost abordate din punct de vedere al cercetării arheologice după mutarea pământului depozitat, primind numele de Sector AB, Sector BC și Sector CD.

Din punct de vedere al strategiei de săpătură situl a fost abordat prin trasarea de secțiuni paralele, orientate N - S între care s-au păstrat martori stratigrafici cu lățimi cuprinse între 0,5 și 1 m. Acolo unde a fost necesar au fost deschise suprafețe de tipul casetelor. Astfel, în Sectorul A au fost trasate 8 secțiuni și 3 secțiuni mecanizate (SI = 56 x 3 m, SII = 56 x 2 m, SIII = 56 x 2 m, SIV = 56 x 2 m, SV = 58 x 1,5 m, SVI = 27 x 3 m, SVII = 27,5 x 1,5 m, SVIII = 10 x 2 m, SM1 = 60 x 0,80 m, SM2 = 60 x 0,80 m, SM3 = 60 x 0,80 m); în Sectorul B au fost trasate 6 secțiuni, 3 secțiuni mecanizate și 6 casete (SI = 54 x 2,5 m, SII = 54 x 1,5 m, SIII = 54 x 1,5 m, SIV = 54 x 3 m, SV = 54 x 2 m, SVI = 54 x 2 m, Cas.1 = 10 x 2 m, Cas.2 = 6 x 3 m, Cas.3 = 7,5 x 3 m, Cas.4 = 6 x 3 m, Cas.5 = 6 x 3 m, Cas.6 = 6 x 3 m, SM1 = 60 x 0,80 m, SM2 = 60 x 0,80 m, SM3 = 60 x 0,80 m); în Sector C au fost trasate 3 secțiuni și 3 secțiuni mecanizate (SI = 46 x 2 m, SII = 46 x 2 m, SIII = 48 x 2 m, SM1 = 46 x 0,80 m, SM2 = 46 x 0,80 m, SM3 = 46 x 0,80 m), în Sectorul D au fost trasate 3 secțiuni și 3 secțiuni mecanizate (SI = 54 x 2 m, SII = 54 x 2 m, SIII = 54 x 2 m, SM1 = 50 x 0,80 m, SM2 = 50 x 0,80 m, SM3 = 50 x 0,80 m). Pentru sectoarele intermediare AB, BC și CD am trasat tot secțiuni paralele dar sunt orientate E - V. În sector AB am trasat un număr de 3 secțiuni și 1 casetă (SI = 40 x 1 m, SII = 40 x 1 m, SIII = 40 x 1 m. Cas.1 = 5 x 6 m).

În timpul cercetărilor întreprinse în cursul anului 2009 au fost identificate și cercetate un număr de 62 de complexe. Dintre acestea 2 complexe sunt structuri de locuire, 50 complexe sunt gropi, 4 complexe sunt cuptoare exterioare complexelor, 6 complexe nedefinite. Din punct de vedere cronologic 1 complex aparține locuirii medievale, 1 complex aparține nivelului de locuire din sec. VIII-X, 60 complexe aparțin nivelului de locuire din sec. III-IV.

Cele două complexe (CPL1/ S.I - Cas.1/Sector AB, CPL11/S.V - Cas.3/ Sector B) care datorită caracteristicilor au fost interpretate ca și structuri de locuire sunt puțin adâncite, fără a se fi observat eventuale urme ale sistemului constructiv. Aceste locuințe au formă rectangulară și colțuri rotunjite, adâncindu-se aproximativ 0,60-0,70 m față de nivelul de decapare. Instalațiile de foc ale locuințelor sunt de tipul cuptoarelor amenajate în calup de pământ cruțat, situate în colțul de SE respectiv NE. În cazul acestor locuințe săparea unei gropi cu o adâncime atât de mică ține după opinia noastră de un anumit comportament constructiv legat de modul de amenajare al instalației de foc într-un calup de lut cruțat.

Au mai fost identificate alte patru instalații de foc (de tipul cuptoarelor) exterioare structurilor de locuire, dintre care unul are groapă de acces. În cazul acestor complexe nu au fost observate eventuale limite ale unor construcții cu funcție de locuință, fapt ce ne-a determinat să le considerăm instalații cu funcție gospodărească aflate în exteriorul locuințelor. Aceste șase complexe (cele două locuințe și patru cuptoare) au fost atribuite pe baza materialului arheologic unui nivel de locuire din sec. III-IV p.Chr.

Cele mai multe complexe descoperite în timpul cercetărilor arheologice de la Sicrita și datate în sec. III-IV p.Chr. sunt reprezentate de gropi de dimensiuni și forme dintre cele mai diverse, în număr de 42. Datarea nivelului de locuire în sec. III-IV p.Chr. de la Sicrita a fost realizată pe baza materialului ceramic, în special pe numeroasele fragmente de amfore.

În afară de complexe date în intervalul secolelor III-IV p.Chr. au mai fost identificate și un număr de trei complexe medievale datate în sec. XV-XVI p.Chr. Aceste complexe sunt gropi de mari dimensiuni umplute cu chirpic, arsură, cenușă, material ceramic și câteva piese din metal (cuțite fragmentare, verigă de fier). Funcționalitatea acestor complexe poate fi doar bănuită în această etapă a cercetării și anume cea de gropi pentru extragerea pământului galben utilizat pentru construirea locuințelor medievale, ca mai apoi să fie utilizate ca și gropi de gunoi. În zona cercetată nu au fost descoperite până în prezent locuințe aparținând locuirii medievale. În zonă sunt menționate de către documentele medievale un număr important de sate, dintre care unele au fost identificate și cercetate arheologic (Independența, com. Gherghița care apare în documentele medievale sub numele de Borosu).

O descoperire deocamdată izolată este reprezentată de un complex care pe baza materialului ceramic se

datează în secolele VIII-X p.Chr. Acest complex este o groapă simplă de formă aproximativ rotundă, umplută cu pământ de culoare cenușiu-negricioasă, având pigment de cărbune și de chirpic.

Pe baza informațiilor obținute până în prezent putem propune următoarea succesiune de locuire a terasei râului Teleajen din punctul La Pădure, sat Sicrita, comuna Râfov (de la cel mai nou la cel mai vechi nivel de locuire):

- sub nivelul arabil actual există un nivel de locuire medievală, sec. XV-XVI (1 complex);
- anterior locuirii medievale există un nivel atribuit sec. VIII-X (1 complex);
- cel mai consistent nivel de locuire este cel datat în sec. III-IV p. Chr. (54 complexe);
- un număr de 6 complexe nu au putut fi încadrate cronologic deoarece umplutura lor nu ne-a oferit nici un fel de material arheologic;
- mai există și un nivel puțin consistent de locuire aparținând Hallstatului, identificat prin descoperirea sporadică a unor fragmente ceramice aparținând acestei epoci.

În campania viitoare vor continua cercetările arheologice pentru descărcarea de sarcină a terenului. Vom urmări abordarea exhaustivă prin cercetări arheologice a zonei afectate de lucrările de construcție a autostrăzii București - Ploiești. Materialele arheologice întregibile vor fi restaurate și vor intra în patrimoniul MJIA Prahova. Piese de metal au fost stabilizate, restaurate și conservate de specialiștii din cadrul instituției, fiind deja în curs de inventariere. Ceramica se află în curs de prelucrare și restaurare. Materialele arheologice vor fi publicate în reviste și anuare de specialitate și vor fi expuse publicului în cadrul expozițiilor MJIA Prahova.

Informații suplimentare online

[Raportul 4480 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
